

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z powództwa I. Ż.
przeciwko Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w W.
o nawiązanie stosunku pracy, odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 października 2013 r.,
skargi powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 25 lutego 2013 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. – Sąd Pracy wyrokiem z 25 lutego 2011 r. oddalił apelację powódki I. Ż. od wyroku Sądu Rejonowego z 5 listopada 2010 r. w sprawie przeciwko pozwanej Powszechnej Kasie Oszczędności Bankowi Polskiemu S.A. o zobowiązanie do nawiązania stosunku pracy i odszkodowanie.

Skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w P. z 25 lutego 2011 r. wniósł w imieniu powódki jej pełnomocnik. Wyrok ten zaskarżył w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. „dotyczącego podtrzymania stanowiska Sądu Rejonowego w P. w zakresie bezzasadnego oddalenia istotnego wniosku dowodowego strony

powodowej skutkującego wyrządzeniem stawającemu pracownikowi szkody w postaci oddalenia roszczenia o nawiązanie stosunku pracy z byłym pracodawcą”.

Pełnomocnik skarżącej wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. z 25 lutego 2012 r.

W uzasadnieniu skargi znalazły się twierdzenia, że powódka poniosła szkodę przez wydanie orzeczenia o zaskarżonej treści – poniesiona przez nią szkoda polega na niemożności uzyskania przez nią ponownego zatrudnienia u byłego pracodawcy, co jest okolicznością bezsporną.

Związek przyczynowy między opisaną postacią zaistniałej szkody a naruszeniem procedury cywilnej przez Sąd rozpoznający sprawę polega na tym, że w wyniku niczym nieuzasadnionego oddalenia niezwykle istotnego wniosku dowodowego (o zobowiązanie strony pozwanej do wskazania czy miały miejsca zatrudnienia w wydziale monitoringu telefonicznego po zwolnieniu powódki) nie można było zgromadzić w sprawie całości materiału dowodowego, a tym samym niemożliwe było ustalenie rzeczywistego stanu faktycznego sprawy.

Pełnomocnik skarżącej wyjaśnił ponadto, że powódka nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia do wniesienia skargi kasacyjnej od wydanego orzeczenia z uwagi na problemy zdrowotne związane z sytuacją zawodową, tj. brakiem zatrudnienia, oraz z przyczyn finansowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wniesiona w niniejszej sprawie nie spełnia wymagań konstrukcyjnych, a ponadto jest niedopuszczalna i z tych przyczyn podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna spełniać określone ustawowo wymagania konstrukcyjne. Skarga powinna obligatoryjnie zawierać: 1) oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości czy w części, 2) przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienie, 3) wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, 4) uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy

oraz 5) wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto - gdy skargę wniesiono stosując art. 424¹ § 2 k.p.c. - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi, 6) wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

Zgodnie z art. 424⁴ zdanie drugie k.p.c., podstawą skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Skarga wniesiona w imieniu powódki zawiera oznaczenie wyroku, od którego została wniesiona, ze wskazaniem, że został on zaskarżony w całości, zawiera również przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienie. Brak jest w niej natomiast wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, wystarczającego uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. Nie zostało także wykazane, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych (w szczególności skargi kasacyjnej) nie było możliwe w terminie przewidzianym do ich wniesienia. Braków tych, jako braków konstrukcyjnych, nie można było naprawić przez wezwanie pełnomocnika skarżącej do ich usunięcia lub uzupełnienia.

W skardze wniesionej w rozpoznawanej sprawie został sformułowany jeden tylko zarzut – naruszenia przepisów postępowania dotyczących ustalenia faktów i oceny dowodów. Tę materię reguluje bowiem art. 233 § 1 k.p.c. Jedyne zarzuty podniesione w skardze są związane z kwestią dokonywania ustaleń faktycznych i korzystania przez Sąd z określonych środków dowodowych. Tymczasem podstawą skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 424⁴ zdanie drugie k.p.c.). Wynika to z charakteru postępowania przed Sądem Najwyższym oraz z funkcji tego Sądu ukonstytuowanego jako sąd prawa, sprawującego nadzór nad działalnością sądów powszechnych w zakresie orzekania (art. 183 ust. 1 Konstytucji). Ocena dowodów pozostaje zatem wyłączną domeną sądów powszechnych i nie może być kontrolowana przez Sąd Najwyższy.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia ograniczona tylko do zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów jest niedopuszczalna jako nieoparta na ustawowej podstawie (por. postanowienia

Sądu Najwyższego: z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 76; z 9 maja 2005 r., V CNP 2/05, LEX nr 1109463; z 28 marca 2006 r., V CNP 55/06, LEX nr 1103718). Już tylko z tej przyczyny skarga podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Jeśli chodzi o wymagania konstrukcyjne skarga nie spełnia wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 3, 4 i 5 k.p.c.

W skardze nie wskazano przepisu, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny. Tym przepisem nie może być art. 233 § 1 k.p.c., co zostało już wcześniej wyjaśnione. Ponadto, przepisem, z którym jest niezgodny wyrok zaskarżony skargą na bezprawność, powinien być przede wszystkim przepis prawa materialnego, a nie przepis, którego ewentualne naruszenie w toku postępowania mogło doprowadzić do niezgodności wyroku z prawem materialnym.

Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy, stanowi wyodrębniony i samoistny element skargi oraz należy do wymogów konstrukcyjnych skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku. Spełnienie tego wymagania polega na złożeniu przez skarżącego oświadczenia, że szkoda wystąpiła, określenia jej rodzaju (*damnum emergens, lucrum cessans*), rozmiaru (przypuszczalnej wysokości szkody) i czasu powstania oraz uprawdopodobnienia, że szkoda już powstała i jest następstwem wydania zaskarżonego orzeczenia, a w związku z tym powołania lub przedstawienia na tę okoliczność stosownych środków uprawdopodobnienia, uwiarygodniających twierdzenia w tym przedmiocie (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 grudnia 2011 r., II CNP 48/11, LEX nr 1101648, z 28 października 2011 r., III CNP 22/11, LEX nr 1044015). Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy, polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem wyroku niezgodnego z prawem. Skarżąca tego obowiązku nie spełniła, ograniczając się jedynie do ogólnego stwierdzenia, że „poniesiona przez nią szkoda polega na niemożności uzyskania przez nią ponownego zatrudnienia u byłego pracodawcy”, co jest okolicznością bezsporną.

Skarżąca nie wykazała też, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Skarga na bezprawność została wniesiona w sprawie, w której ze względu na jej przedmiot (o zobowiązanie do ponownego zatrudnienia – nawiązania stosunku pracy na określonym stanowisku) oraz wartość przedmiotu sporu i przedmiotu zaskarżenia (31.800 złotych) dopuszczalna była skarga kasacyjna. Skarżąca nie wykazała, że w rozpoznawanej sprawie nie było możliwe wniesienie skargi kasacyjnej. Brak zatrudnienia i związane z tym kłopoty finansowe nie stanowią przeszkody do wniesienia skargi kasacyjnej w terminie, ponieważ strona pozbawiona zdolności sfinansowania we własnym zakresie kosztów z tym związanych może się ubiegać o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Z kolei powołane w uzasadnieniu skargi problemy zdrowotne powódki nie zostały nawet uprawdopodobnione.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy odrzucił skargę na podstawie art. 424⁸ § 1 i 2 k.p.c.